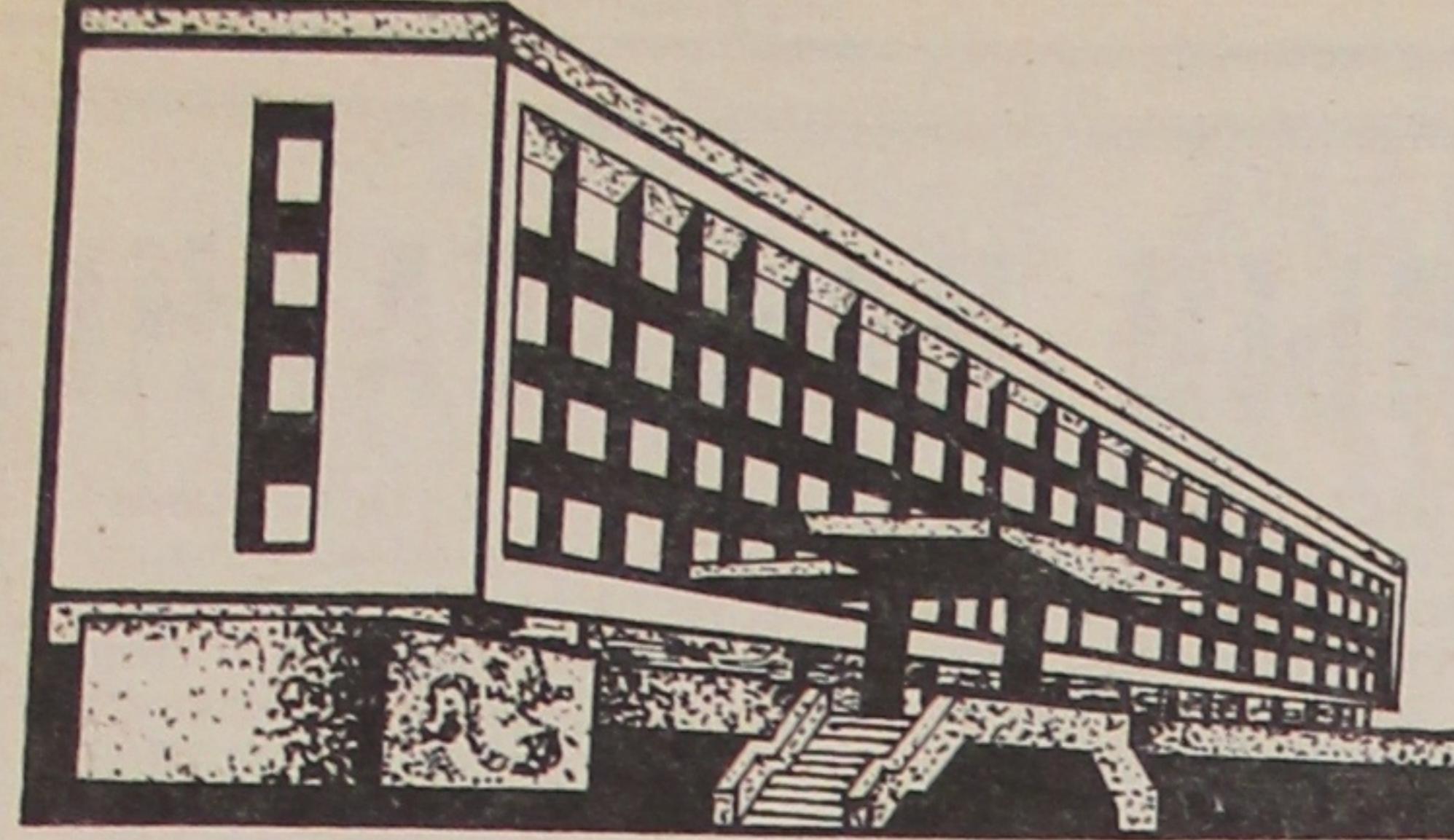

Гомельскі Універсітэт

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 1 (788)

Серада, 9 студзеня 1991 г.

Газета заснавана
у верасні 1969 года

Выходзіць раз у тыдзень

Цана
2 кап.

ВІНШАВАННЕ КАЛЕКТЫВУ УНІВЕРСІТЭТА

Калі папярэдні нумар нашай газеты, прысвечаны Новаму 1991 году, быў падпісаны да друку, на адрас рэдакцыі прыйшла паштоўка, тэкст якой мы з задавальненнем і ўдзячнасцю яго аўтару змяшчаем сёня.

«Сардэчна вішую члену рэктарату, дэканатаў, усіх выкладчыкаў, студэнтаў, супрацоўнікаў Гомельскага дзяржавнага універсітэта імя Ф. Скарны і Васасіста з Новым 1991 годам і жадаю ўсім вам вядлікіх поспехаў у справе падрыхтоўкі сучасна патрэбных спецыялістаў, значных навуковых даследаваній, шчасця, добрага здароўя!»

Шчыра Ваш — акадэмік АН БССР Бокуць Б. В.

СПОНСАР НАШАЙ ГАЗЕТЫ

Спонсарства — адна з ўсіх распаўсюджваемых форм аказания матэрыяльнай дапамогі на правядзенне разнастайных мерапрыемстваў, у тым ліку і на выдавецкую дзейнасць.

З сёлетняга года ёсьць спонсар і ў нашай шматтыражнай газеты. Ім стаў Гомельскі абласны штаб студэнцкіх атрадаў і працоўных аб'яднанняў моладзі, з якім заключаны дагавор на 5 гадоў. У адпаведнасці з ім рэдакцыя «Гомельскага універсітэта» узяла на сябе абавязальствы шырокія асвятляць працу студэнцкіх атрадаў, пропагандаваць іх перадавыя вопыт. Са свайго боку абласны штаб СА і ПАМ абавязаўся пералічваць на пакрыццё затрат па выпуску нашай газеты 3000 рублёў у год. Частка гэтых сродкаў пойдзе на непасрэдныя патрабы рэдакцыі, матэрыяльнае заахвочванне яе штатных аўтараў.

Разам з гэтым рэдакцыя нашай газеты хадзела бімец і іншых спонсараў. У прыватнасці, упраўленне народнай адукацыі аблвыканкам. Сумесна мы здолелі б многае арабіць па пропагандзе перадавога педагогічнага вопыту, асвятленні вынікаў розных алімпіяд і дзейнасці школ юных.

Вы являетесь чем-то совершенно новым в этом мире. Радуйтесь этому. Используйте наилучшим образом то, что вам дала природа. Что бы ни случилось, вы должны возделывать свой маленький сад. Что бы ни случилось, вы должны играть на своем маленьком инструменте в оркестре жизни.

Дейл КАРНЕГИ.

ЗНАЙШЛА СЯБЕ

У кожнага чалавека свой лёс, свае адносіны да жыцця, свой непаўторны свет успрыніцца і пачуцця. І таму так важна знайсці сябе і быць сабой!

Да вучобы трэцікурсніца эканамічнага факультета Таццяна Чындарава адносіцца сур'ёзна. Галоўным вынікам у любой справе яна лічыць пачуццё задаволенасці. Калі бярэшся за штосьці, дык павінен рабіць усё грунтоўна, узяліць гэтому належную ўвагу і давесці сваю справу да канца. Гэта — адзін з асноўных прынцыпаў майбі аднакурсніцы. Бліскучыя адказы, глыбокое веданне вучэбнага матэрыялу заўсёды адразніваюць гэтую студэнтку.

Кожны дзень Таццяны вельмі насычаны. Яна заўсёды чымосьці занята. У вольны ад вучобы час — у навукова-вытворчым студэнцкім атрадзе «Эканаміст». Менавіта з яе ўдзелам падрыхтаваны рад метадычных дапаможнікаў. Часткай жыцця Тані стала музыка. Чындарава — пастаянная ўдзельніца канцэртаў мастацкай самадзейнасці, якая праходзяць не толькі на універсітэцкай сцене. Яе скрыпка натхніе, абастрасце пачуццё цудоўнага, вышраменявае цяпло. Таццяна выступае ў саставе трою «Візіт», якое мы па-сарайднаму палюбілі.

Таццяна, як кажуць, знайшла сябе, здолела реалізаваць свой талент, ажыццяўіць імкненні. Ей падабаецца вучыцца на эканамічным факультэце. Сваю групу яна лічыць самай лепшай, а сяброў і знаёмых знаходзіць цікавымі. У кожнага чалавеку Таццяна імкненца ўбачыць толькі станоўчыя рысы. Яна ўпэўнена, што добрых людзей значна больш, чым благіх. У імкненні да ўзаемаразумення з іншымі ёй дапамагаюць книгі філософскай і гістарычнай наукаў, а самым яркім у адлюстравані векавай мудрасці Таццяна лічыць ідэя чалавека любства Біблейскага пісання.

Пажадае жа ленінскай стыпендыяты Таццяне Чындаравай новых поспехаў, выдатнай здачы сесіі, цікавых зімовых канікулаў.

Т. ШАЛАМІЦКАЯ,
студэнтка гр. ЭСП-32 эканамічнага факультета.

НА САВЕЦЕ І ВУЧОНЫМ САВЕЦЕ

Іх пасяджэнне спачатку было сумесным. Па дакладу вучонага сакратара Савета Л. Я. Палікова аблмеркаваны і зацверджаны змененны Статут ГДУ.

Па пытанню аб праекце Закона БССР «Аб аддукцыі ў Беларускай ССР» выступіў дырэктант кафедры педагогікі і пісіхалогіі Ф. У. Кадол. Прынятае рашэнне аблмеркаваць гэты праект на кафедрах універсітэта, прынятый прапановы і заувагі перадаць у рэктарат для аблагулення і адпрайкі ў Міністэрства народнай адукацыі БССР.

Савет зацвердзіў з унесенымі дапаўненнямі Статут шматтыражнай газеты «Гомельскі ўніверсітэт». У прыватнасці, вырашана выбіраць яе рэдактара на Савеце ўніверсітэта і зацвярджаць загадам рэктара. На Савеце ў адпаведнасці з прынятым рашэннем рэдактарам універсітэцкай шматтыражкі выбраны У. П. Балога.

Шэраг важных пытанняў разгледжаны на пасяджэнні Вучонага савета. Аб арганізацыі работы дзяржавных экзаменацыйных камісій у 1991 годзе расказала загадчыца вучэбнага аддзела Н. І. Папкова.

Па дакладу начальніка НДС Г. С. Міцюрыча зацверджаны план навукова-

даследчых работ на бягучы год.

Аб дзейнасці кааператыва «Трыба рэсурс» паведаміў Вучонаму савету праектар па кадрах і сацыяльна-бытавых пытаннях А. П. Кармазін. Вырашана спыніць дзейнасць гэтага кааператыва пры ГДУ.

Галоўны бухгалтар І. А. Курава выступіла з інфармацыяй аб змененіі каштарысу навукарыстаных сродкаў на 1989 год. Унесены ёй прапановы зацверджаны.

Вучоны савет вылучыў кандыдатуру загадчыка кафедры філософіі доктара філософскіх навук, прафесара У. М. Калмыкова на выбранне членам-карэспандэнтам Акадэміі навук Беларускай ССР.

Аб арганізацыі замежных навуковых камандзіровак і аб іх эфектыўнасці прынфармаваў Вучоны савет начальнік НДС Г. С. Міцюрыч.

Загадчыца аспірантуры Т. А. Скрынічэнка паведаміла аб прысвяенні кваліфікацыі «Даследчык» аспірантам-выпускнікам.

Вучоны савет выбраў па конкурску на вакантныя пасады прафесарска-выкладчыкі састаў, прыняў рэкамендацыі аб прысвяенні вучонага звання дацэнт.

Ідзе зімовая сесія

АПОШНІЯ ВЫПРАБАВАННІ

Студзень для студэнтаў — месец асаблівы. Кожны яго дзень — на ўліку. Часта даўводзіцца і недасыпець. Справа ў тым, што пачалася зімовая залікова-экзаменацыйная сесія. Для адных, хто летасць толькі паступіў на вучобу, яна з'явіцца першым выпрабаваннем на нялігкім шляху да атрымання дыплома аб вышэйшай адукацыі, для пяцікурснікаў сямі факультетаў універсітэта і чацвёртакурснікаў факультэта фізічнай культуры — завяршальнай перад здачай дзяржавных экзаменаў і абаронай дыпломніх работ.

Аб выніках зімовай сесіі ў пяцікурснікаў бялагічнага факультэта мы пацікавіліся ў яго дэкану В. Е. Верамейчыку.

У пяцікурснікаў нашага факультэта яна завяршаецца 11 студзеня. На педагогічным аддзяленні яны здалі ўжо па спецкурсу па 1 экзамену, па вытворчым — па 2 экзамены. Будучыя маладыя спецыялісты паказаюць добрыя веды. Так, на педагогічным аддзяленні з 18 студэнтаў экзамен па проблемах тэорыі сучаснага сацыялізму 11 здалі на «выдатна» і 7 — на «добра». Толькі адна здаўшыся азднака па гэтым дыпломіліне ў студэнтаў вытворчага патоўку, а пераважна — выдатныя.

Толькі выдатныя азднакі на бягучай сесіі атрымалі пяцікурснікі Наталля Магонава,

Вікторыя Саўкіна, якія маюць усе шансы атрымаць чырвоныя дыпломы, а таксама Наталля Мяцельская, Аляксандар Коваль, Марына Куперман, Раман Нянашчук.

З 12 студзеня пяцікурснікі пойдуть на два тыдні на зімовыя канікулы. Затым яшчэ адзін месец вучэбных заняткаў, пасля чаго — падрыхтоўка і здача дзяржавных экзаменаў, напісанне і абарона дыпломніх работ.

— Васіль Еўстратавіч, як вядома, з сёлетняга года рэзка змянішысяца дзяржавныі заказ на маладых спецыялістаў. Ці не стаіць у гэтым сэнсе перад вашым факультэтам праблема іх размеркавання?

— Пакуль што не. Толькі ў Гомельскай вобласці на сённяшні дзень не хапае калія 80 выкладчыкаў бялагічнай хіміі.

Так што тут нашы выпускнікі, як кажуць, будуть на расхоп. Што датычыцца выпускнікоў вытворчага патоўку, то лічым і тут абыдзеца без проблем. Пераважная большасць студэнтаў вучыцца па заключаных з прадпрыемствамі, арганізацыямі і гаспадаркамі дагаворах па падрыхтоўцы патрэбных ім спецыялістаў. Яны будуть накрываць па прызначэнню. Для самаудакавання будзе выдадзена калія паддзесятка дыпломаў.

Гэта тым, хто выйшаў замуж або мае ўжо маленьких дзяцей.

З аулонауніверсітэцкай прафсаюзнай канферэнцыі

НА ВАЖНЫЯ ПРАБЛЕМЫ – АГУЛЬНЫЯ НАМАГАНІ

Як мы піредали, 14 і 25 снежня праходзіла агуль-
навуковерсційская профсаюзная канферэнцыя, на якой Пи-
дакладах старшыні профкома ГДУ У. А. Пенязь абмер-
жаны вынікі работы камітэта профкома, Савета універ-
сітета па зацвярдленні супрацоўнікаў і ўх данцей за
1990-90 г.г., програма зацвярдленія па 1991 год і за-
дачы профсаюзнага камітэта ў спрэве паліпшэння са-
цыяльніх бытавых умоў супрацоўнікаў ГДУ.
Ніжэй пімінчом тэасы дакладаў У. А. Пенязь.

Треба адзначыць, што ў
рэзіні пытаниі ўадараў-
ленія ў апошнія два гады
прафсаюны камітэт займаў
вістыўную творчую пасыпю.
Ен з'явіўся ініцыятарам пры-
нягненія да гэтых мэт срод-
каў сацыяльнага развицця
ВНУ, стварэння пастаянна-
дзеючай камісіі па ўадараў-
ленню за кошт выкарыстання
часткі гэтых сродкаў. І хо-
чи гэтая камісія працуе пры
Савеце універсітата, палову
го колькаснага складу скла-
даюць члены прафкома. Ув-
значальне по другім год за-
пар член прафкома, даецца
кафедры агульной філакт
у. Ф. Шолах. Но менш важ-
ным момантам работы камі-
сіі з'явіўся актыўны ўдзел у
ей прадстаўнікоў адміністра-
цыі універсітата.

Адамства дзялнія ў камісіі Савета ГДУ і камісіі сацыяльнага страхавання прафкома дзяволілі істотна сумніць колькасную і якую карціну аздараўленні ў 1989—90 г.г. У 1989 годзе ў санаторыях, санаторыях-прафілакторыях, дамах і на базах адпачынку прайшло аздараўленне па бюджэту сацыяльнага страхавання 57 чалавек, з іх — 9 дамдей, па бюджэту фонда сацыяльнага развіцця — 149 чал., з іх 64 — дзеці. У мінулым годзе гэтая лічбы складлі адпаведна па сацстрахаванию — 104 чал., з іх — 36 дамдей, па ФСР — 206, з іх — 111 дамдей.

Нельга не адна чыць, што
за два граішоўшыя гады
пашырылася геаграфія мес-
цаў аздараўлення нашых су-
працоўнікаў і членаў іх сем'-
ну. На тэрыторыі Беларусі
— у г. Мінску (санаторый-
прафілакторый імя У. І. Ле-
ніна), куды мы стараліся аз-
праўляць супрацоўнікаў
непаўнагоддзенім дзецімі
людей пенсійнага ўзросту,
дайчы курорт Анака на
Чарнаморскім узбярэжжы,
санаторый-прафілакторый у
г. Пінскі, турбаза «Аз-
тэк» на Цебердзе, лагер
працы і адначынку на возеры
Цэрсі у Латвіі і ў г. Наль-
чыкі. Акрамя гэтага па лініі
прафкома былі атрыманы пу-
щёўкі ў Малдавію, на ўзби-
рэнска Азоўскага мора, У-
рэспублік Закаўказзі і г. д.

Не менш востраі праблемай, чым набыццё пущваюч'я ліліася набыццё білетаў на чыгуначны і паветраны транспарт для дастаўкі груп супрацоўнікаў і іх дацей на месцы адпачынку. Гэту

Студэнцкія гады — гэта не толькі час для атрымвання вышэйшай адукацыі, але і спры-
мльная пара для стварэння сям'і.
Шырокая магчымасці выбару шлюб-
нага партнёра (асабліва ў ВНУ, дзе
збалансаваная палавая структура
студэнтаў), агульнасць многіх жыц-
цёвых мэт, каштоўнасціх арыенты-
ций, вітальнайны ўзрост мужка і жон-
кі для нараджэння даццац — усе гэ-
тыя фактары сядзеўнічаюць утворэн-
ню патэнцыйнай устойлівых і пер-
спектыўных сем'яў. Аднак іх бытавая
неўладкаванасць, эканамічная несама-
стойнасць пры адсутніці належнасці
увагі в боку дзяржаўных і грамад-
скіх інстытутаў могуць стаць сур'ёз-
най перашкодай на шляху станаўлен-
ня сям'і.

Сацыяллагчнае даследаванне сту-
дэнціх сем'іў, вышкі якога прыво-
давалі ў 1988—
дацца пакой.

89 г.г. супрацоўнік группы па вывучэнню проблем савецкай слім'і Праблемнай цавукова-даследчай лабараторыі сацыялагічных даследаванняў БДУ імя У. I. Леніна.

У 9-ці вну рэспублікі былі апытаны 384 студэнція сям'і. У якасці метаду збору інфармацыі выкарыстоўвалася анкетнае апытание маладой пары па давюх анкетах: мужа і жонкі — аналагічных па зместу, а таксама паглыбленае інтэрв'ю шлюбнай пары на прадмет сацыяльна-псіхалагічнай сумнічальнасці.

Даследаванне праблем студэнцкаі
молодзі паказала, што мягкодным
ствараць сям'ю ў гады вучобы лічачъ
35,9% студэнтаў. Лічачъ, што немя-
тавгодна — 26,6%. Знаходзілася ў
шлюбе 15,2% апытных. Адказы гэ-
тыя сведчаць аб тым, што трэцяя ча-
стка студэнтаў становіча глядзіць на
стварэнне сям'і ў час вучобы ў ВНУ.

з іншымі ВНУ Гомельскай
Магілёўскай абласцей.

І апошніе. Гэта датычыцца работы па заключэнні дагавораў на вядараўленне ў летні перыяд. Тут у большай ступені ініцыятыву тра ба перадаць падраздзяленням па крайней меры факультэтам. Вопыт работы камісіі ў гэтым напрамку сведчыць, што адносна невялікай колькасці месц на спартыўна-вядараўленчых базах, у санаторыях-прафілакторыях, плянерскіх лагерах іншых ВНУ лягчай атрымаць, выкарыстоўваючы вучэбную і навуковую сувязі нашых факультэтаў.

ПРАБЛЕМЫ паляпшэ ня сацыяльна-бытавы умоў работнікаў універсітэта неаднаразова узімаліся на розных узроўнях прафсаюзнай арганізацыі універсітэта — ад сходаў прафгрупах да апошній спрэваздачнай канферэнцыі мая 1990 года. Кожны раз прымаліся пастановы, рашэнні, якія затым не выконваліся. І кожны раз, калі чарговым прафсаюзным форуме размова заходзіла сацыяльна-бытавой сферы, ў пастановах, як правіла, чалі фразы: «Весці спіс узку маючых патрэбу ў паляшэнні жыллёвых умоў...» такім чынам «вырашалася жыллёвая проблема». Аб «Кантроліваць работу будаў і становай, размешчанай на тэрыторыі ГДУ». І такім чынам «вырашалася» проблема грамадскага харчравання. І яшчэ: «Правесць нарыйтую бульбы і гародніны ды выкладчыкаў універсітэта асенні перыяд» — і прафко а дакладней частка яго чанаў, браліся выконваць чыговую гаспадарчу задачу, свой час даходзіла да таго, што прафсаюзы займалі адпраўкай работнікаў універсітэта на сельгасработы.

Перш за єсё адміністр

тых умовах, у якіх кожны работнік павінен выконваць свае функцыянальныя абавязкі. У прыватнасці, гэта азначае, што ў абедзены час яго павінны забяспечыць якасным харчаваннем у наяўных столовай і буфетах. Ен павінен не проста чакаць, а на самім сабе адчуваць клюп адміністрацыі аб яго здаюці, жыллёвых умовах. Апошніе займае асобнае месца ў склаўшайся экалагічнай абстановцы.

абстаноўцы.

Даводзіца, на жаль, канстатаваць, што гэтым рэчам нашай адміністрацыі за апошнія некалькі гадоў удзялялася вельмі мала ўвагі. Не бяруся перакладваць долю адказнасці за вырашэнне пытанняў развіцця сацыяльной сферы універсітэта з плеч прафсаюзнаца камітэта на галаву рэктарата. Але беручы на сябе неўласцівую прафсаюзам функцыі, рашэнне задач сацыяту яшчэ ў большай ступені адштурхоўвалася назад. І не выпадкова «бяздарныя дзеянні» прафкома прывялі да таго, што апошнія два гады праблемы жылля, грамадскага харчавання, абароны інтарэсаў нашага спажыўца ні разу не гучалі на пасяджэннях рэктарата, Вучонага савета, Савета універсітэта. Але лепш пазней, чым ніколі. Тым больш, што ўслед за нашай канферэнцыяй адбудзеца пасяджэнне Савета ГДУ, якому неабходна распрацаваць праграму сацыяльнага развіцця універсітэта на бліжэйшыя 2—3 гады. Так, мы лічым, што апошнія і галоўнае слова за адміністрацыяй, якая ў адрозненне ад любой грамадской арганізацыі мае значна большыя магчымасці.

За дапушчаныя пралікі недапрацоўкі мы не здымаем віны і з сябе, але максімальнага эффекту можна дасягнуць пры агульных намаганнях адміністрацыі і прафко ма ў вырашэнні нашых самых надзённых задач.

ПАСТАНОВА ПРАФСАЮЗНАЙ КАНФЕРЕНЦЫ

Прафсаюзная канферэнцыя
Гомельскага дзяржаўнага уні-
версітэта пастаўляе:

1. Прызнаць работу каміні на сацыяльнаму і страхаванню прафкома і Савета ўніверсітэта па выкарыстанню фонда сацыяльнага развіцця на аздараўлэнне сурацоўнікаў і членоў іх сем'яў у 1989—1990 г.г. здальнічай.

2. Звярніцца да Савета
універсітэта з просьбай аб
стварэнні камісіі па распра-
доўцы праекта калектыву на-
дагавору паміж калектывам
ГДУ ў асобе прафкома і яго

Digitized by srujanika@gmail.com

СТУДЕНЦКАЯ СЯМ'Я

прычым палова з іх не толькі на сло-
вах становіча адносіца да шлюбу ў-
гэтыя гады, але і самі ствараю-
сем'і.

насці студэнцкага шлюбу.
Студэнты заключаюць шлюб часцей
за ўсё на старэйшых курсах, калі на-
блікаецца перспектывы заканчэння
ВНУ і размеркавання на працу (му-
жа ці жонкі). Узрост уступлення
жонкі дае 22—24 гады,

жанчын — 20—22. Наибольшую гру-
пу складаюць сямейныя пары са ста-
жам ад 1 да 2-х гадоў (39,8%). Мен-
шую колькасць пар уключае група са
стажам да аднаго года — 37,7%.
Астатнія (22,5%) маюць стаж сямей-
нага жыцця больш двух гадоў.

Сёння ўсё больш рэдка ўзнікае пытанне — ствараць сям'ю ў студэнцкія гады або не. Апытание экспертаў ва ўсіх ВНУ рэспублікі (прадстаўнікоў прафкомаў, парткомаў, рэктаратаў, камітэтаў камсамола) дало магчымасць устанавіць, што большасць з іх адбраюць студэнцкія шлюбы. Многія з апытанных самі абзавяліся сям'ёй у студэнцкія гады і лічаць, што шлюб у гэты перыяд добрачынная ўплывае на станаўленне асобы: прымушае адчуць

У ІНЖЫНЕРНАЙ АКАДЭМІІ— АДКАЗНЫЯ ЗАДАЧЫ

Летась створана Інжынерная акадэмія СССР. Нідаўна адбылося выбранне ў яе на вакантныя пасады акадэмікаў і членуў-карэспандэнтаў.

Членам-карэспандэнтам IA СССР выбраны 1 загадчык кафедры аналізу гаспадарчай дзеянасці ГДУ імя Ф. Скарыны доктар эканамічных навук, прафесар, заслужаны дзеяч науки РСФСР і Башкірскай АССР В. Е. Цішчанка. 21—22 снежня 1990 г. ён удзельнічаў у першым агульным сходзе новай акадэміі. Наш карэспандэнт сустэрэўся з Віктарам Елісеевічам і папрасіў яго адказаць на некалькі пытанняў.

— Перш за ўсё хапелася б ведаць, якія задачы стаяць перад Інжынернай акадэміяй СССР?

— Яна створана ў адпаведнасці з пастановай урада, прынятай у сакавіку 1990 г. Галоўнай задачай IA з'яўляецца аўяднанне перадавой часткі вучоных, якія маюць базавую інжынерную адкуацю, і інжынераў краіны для нарочвання інтэлектуальнага патэнцыялу ў сферы інжынернай дзеянасці, правядзення найбольш важных і перспектывных даследаванняў і распрацовак, а таксама стварэння прынцыпаў новых відаў тэхнікі, тэхнолагіі і матэрыялаў, маючых народнагаспадарчое значэнне і забяспечваючых паскарэнне наукоў-тэхнічнага прагрэсу на ключавых напрамках развіцця народнай гаспадаркі.

На новую акадэмію ўскладзена таксама каардынаторская наукоў-метадычнай дзеянасці і распрацоўка канцэнтруючых вучебных праграм інжынера будучыні, адроджэнне і паставленне ўмацаванне прэстыжу прафесіі інжынера, яе грамадскай значнасці.

На напрамках сваёй дзеянасці IA стварае прадпрыемствы, наукоў-даследчыя арганізацыі і акцыянерныя фарміраванні.

— Якія састаў і структура інжынернай акадэміі?

— IA мае два віды членства: калектыўнае і персанальнае. Калектыўныя члены — прадпрыемствы і арганізацыі ўсіх форм уласнасці, якія маюць у сваіх калектывах дыпломаваных інжынераў. Персанальныя члены — гэта члены-карэспандэнты і сапраўдныя члены (акадэмікі). IA мае таксама ганаровых і замежных членоў. У мэтах стварэння разрезу для выбрання членуў-карэспандэнтаў і акадэмікаў ствараецца інстытут акадэмічных саветнікаў.

Вышэйшы орган IA — агульны сход акадэмікаў і членуў-карэспандэнтаў. Кіраўніцтва бягучай дзеянасцю ажыццяўляюць члены-карэспандэнты і акадэмікі.

— Прэзідымум, у які ўваходзяць Прэзідэнт, віце-презідэнт і члены Прэзідымума.

Асноўным арганізацыйным звязком акадэміі з'яўляецца саветнікі, якія якія адказнасць за разыщчё і эфектыўнасць даследаванняў і распрацовак па адпаведных комплексных наукоў-тэхнічных напрамках.

— Якія парадак выбараў акадэмічных саветнікаў, членуў-карэспандэнтаў і акадэмікаў?

— Акадэмічныя саветнікі выбіраюцца з ліку дыпломаваных інжынераў, працуемых у арганізацыях і на прадпрыемствах, і якія з'яўляюцца калектыўнымі членамі IA. Акадэмічным саветнікам можа стаць спецыяліст, які мае прызначаныя і рэалізаваныя на практицы наукоў-тэхнічныя даследаванні і высокаэфектыўныя распрацоўкі.

Членам-карэспандэнтам выбіраюцца, як правіла, з ліку акадэмічных саветнікаў шырокага вядомыя вучоныя, якія ўзбагацілі народную гаспадарку інжынернымі распрацоўкамі, што маюць высокую наукоў-тэхнічную і эканамічную эфектыўнасць, а таксама ўнесшыя вялікі асабісты ўклад у арганізацію науки, тэхнікі, тэхналогіі і разыщчё прамысловасці. Акадэмікамі, як правіла, выбіраюцца члены-карэспандэнты, узбагаціўшыя народную гаспадарку рэалізованнымі буйнымі і высокаэфектыўнымі ў наукоў-тэхнічных і эканамічных адносінах распрацоўкамі важнейшага народнагаспадарчага прызначэння.

— Ці дзеяйнічае ў IA ўзроставы цэнз пры выбараў членуў-карэспандэнтаў і акадэмікаў?

— Дзеяйнічае. Членам-карэспандэнтам і акадэмікам можа быць выбрана асоба не старэй

70 гадоў. Пры выбараў ганаровых членуў-карэспандэнтаў і акадэмікаў узрост не ўлічваецца. Ганаровыя члены IA карыстаюцца ўсімі дабротамі, прадугледжанымі акадэміяй сваім членам.

— Колькі выбрана акадэмікаў і членуў-карэспандэнтаў у IA, як прадстаўлена ў ёй Беларусь?

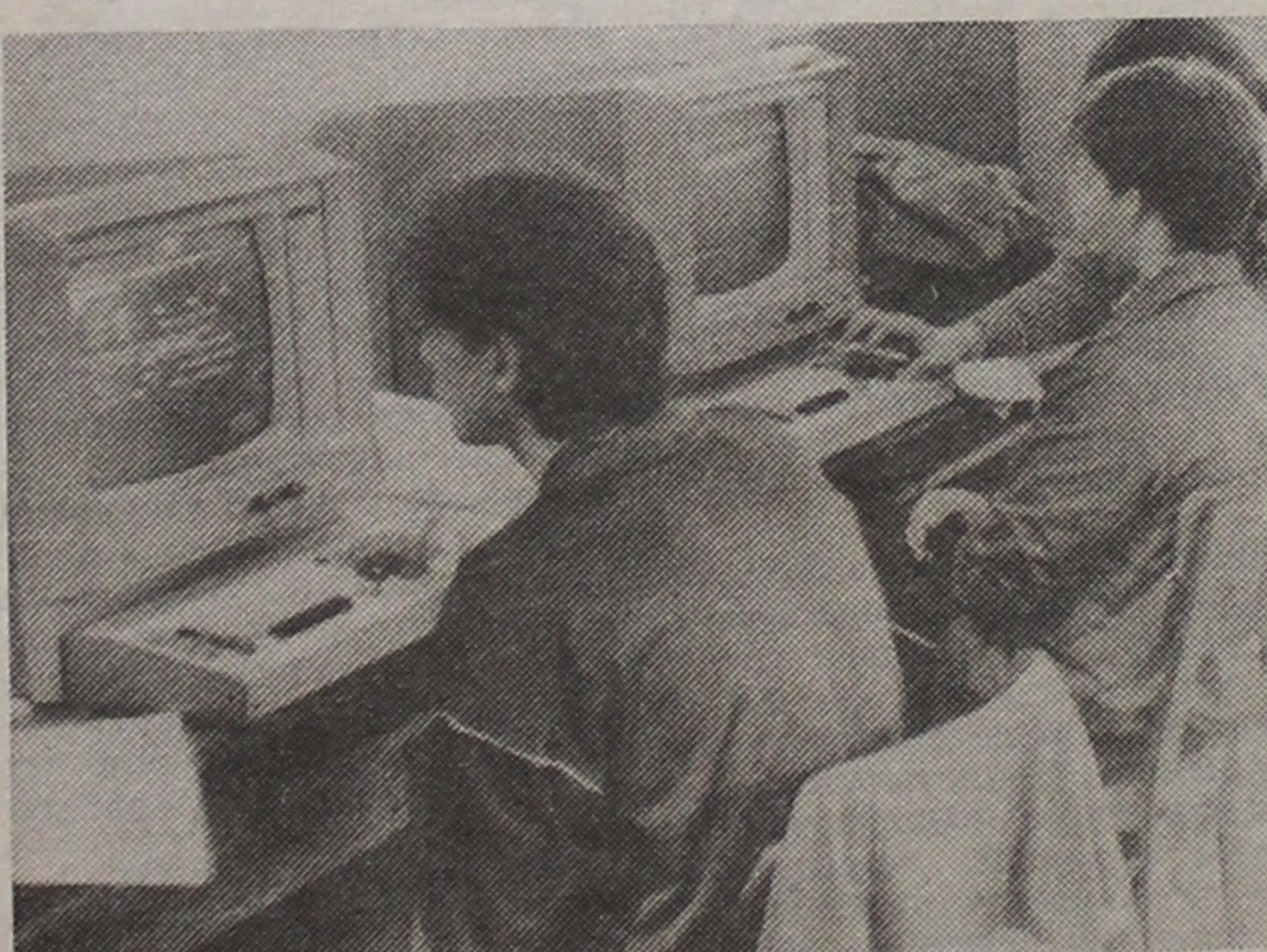
— Беларусь у новай акадэміі прадстаўлена слаба — толькі акадэмікам В. С. Усенкам і трывма членамі-карэспандэнтамі: Б. А. Маскіным і Г. М. Шутавым з Мінска і мной. Усяго ж выбрана 283 чалавекі — 139 акадэмікаў і 144 члены-карэспандэнты. У будучым прадугледжваецца давесці састаў акадэміі да тысячы членамі-карэспандэнтаў.

— Некалькі слоў пра Вашы асабістыя планы?

— Я выключна шчаслівы, што мае наукоў-тэхнічныя даследаванні і высокаэфектыўныя распрацоўкі. Членам-карэспандэнтам выбіраюцца, як правіла, з ліку акадэмічных саветнікаў шырокага вядомыя вучоныя, якія ўзбагацілі народную гаспадарку інжынернымі распрацоўкамі, што маюць высокую наукоў-тэхнічную і эканамічную эфектыўнасць, а таксама ўнесшыя вялікі асабісты ўклад у арганізацію науки, тэхнікі, тэхналогіі і разыщчё прамысловасці. Акадэмікамі, як правіла, выбіраюцца члены-карэспандэнты, узбагаціўшыя народную гаспадарку рэалізованнымі буйнымі і высокаэфектыўнымі ў наукоў-тэхнічных і эканамічных адносінах распрацоўкамі важнейшага народнагаспадарчага прызначэння.

— Паспехаў Вам, Віктар Елісеевіч, на гэтай высокароднай ніве!

Інтэрв'ю вёў
У. БАЛОГА.

ЗА ЭВМ — БУДУЧЫНЯ.

Даследаванне

адказнасць перад сям'ёй ВНУ, грамадствам. У сямейных студэнтаў адзначаюцца больш сур'ёзныя і змястоўныя адносіны да вучобы і абранай прафесіі, яны асабліва цінляць самастойнасць у работе, больш арыентаваны на дасягненне поспехаў у прафесійнальнай працы. Сямейнае становішча спрыяльна ўплывае і на каштоўнасць арыентаваны студэнтаў, са дзеяйнічае развіццю інтэлектуальных і сацыяльных патрэб.

Атрыманы цікавыя данія аб сумяшчэнні мужам і жонкай вучебнай і сям'ёй дзеянасці ў розных тыпах сем'яў. Вучоба амаль нікога не захапляе настолькі, каб пакінуць без увагі сям'ю. Аднак замужжа прыкметна перашкаджае вучобе жанчын з дзецьмі. Яны, як правіла, аказваюцца у менш спрыяльных ситуаціях. Уступленне ў шлюб часта прыводзіць іх да таго, што «сям'янае

перашкаджае вучобе, а вучоба — сям'ю». Больш паловы з іх займаюцца на «здавальняюча». Нямала «пакутуючых» ад сям'і ёсць і сярод мужчын. Неарганізаванасць сямейнага жыцця, раз'яднанасць мужа і жонкі адбываюцца на выніках вучобы. Ваўмовы піхалагічнага дыскамфорту вельмі складана дасягнуць неабходнай якасці прафесіянальнай падрыхтоўкі. Самыя добрыя вынікі ад сумяшчэння вучебнай і сямейнай дзеянасці назіраюцца ў сям'ях дэмагратычнага тыпу: амаль палова мужоў і жонак сталі «вучыцца лепш пасля таго, як уступілі ў шлюб, вучоба таксама не перашкаджае сям'ю». 65,8% мужчын і 83,5% жанчын з гэтых сям'яў вучыца без «троек». Паспехавасць, спалучэнне сямейных і вучебных здабычак у пэўнай ступені залежыць ад арганізаціі вучебнага пракцэсу, ад ступені ўвагі да студэнтаў з боку прафкома, рэктората,

дэканата. Амаль трэцяя частка студэнтаў, якія знаходзяцца ў шлюбе, адзначылі незадаволенасць адносінамі да сваёй сям'і з боку грамадскіх арганізацый і адміністрацыі ВНУ.

Значная колькасць студэнтаў сям'яў пражывае ў інтэрнатах. Ці задаволены яны такімі жыллёвымі ўмовамі? Страноўчы адказ далі 38% апытаных, 37% — адмоўны. Са з'яўленнем дзецінства ў сям'і колькасць незадаволеных сваёй жыллёвай-бытавымі ўмовамі павялічваецца да 43%. Іх можна зразумець: студэнція інтарната не прыстасаваны для жыцця сямейных людзей.

Адно з адрозненняў студэнтаў сям'яў ад іншых маладых сям'яў заключаецца ў тым, што яны яшчэ менш эканамічна самастойныя. Бюджэт студэнцкай сям'і складаецца звычайна са стыпендыі, матэрыяль-

КАМІСІИ САВЕТА УНІВЕРСІТЭТА

Для больш плённай і прадуктыўнай работы Савет універсітэта на сваім пасяджэнні ў снежні мінулага года ўтварыў і зацвердзіў наступныя камісіі:

ВУЧЭВНА-ВЫХАВАУЧАЯ КАМІСІЯ

Сельскін М. В. — прапраектар па вучэбнай работе.
Войнаў М. М. — прапраектар па завочнаму науцванню.
Папкова Н. І. — начальнік вучэбнага аддзела.
Стараўойтаў М. І. — дэкан гісторычнага факультэта.
Гуліцкі М. Ф. — дэкан філалагічнага факультэта.
Арлоў У. В. — дэкан матэматычнага факультэта.
Семчанка І. В. — дэкан фізічнага факультэта.
Пінчук А. П. — дэкан геалагічнага факультэта.
Трацэускі І. П. — дэкан эканамічнага факультэта.
Верамейчык В. Е. — дэкан біялагічнага факультэта.
Зайцаў В. М. — дэкан факультэта фізічнай культуры.
Гаўрылюк А. В. — дэкан факультэта давузазўскай падрыхтоўкі і прафарыентанцыі.
Мурашка М. Н. — дэкан завочнага факультэта.
Банікава Л. С. — загадчыца кафедры англійскай мовы.
Кадол Ф. У. — дацэнт кафедры педагогікі і піхалогіі.

НАУКОВАЯ КАМІСІЯ

Сердзюкоў А. М. — прапраектар па науковай работе.
Міцюрыч Г. С. — начальнік НДС.
Анціченка У. В. — загадчык кафедры беларускай мовы.
Максімей І. В. — загадчык кафедры матэматычных проблем кіравання.
Клеяна А. І. — загадчык кафедры фізіялогіі чалавека і жывёлін.

Вахрушаў В. А. — прафесар кафедры геаграфіі.
Дзядзічкін В. П. — загадчык кафедры медпадрыхтоўкі і ГА.

Харламаў І. Ф. — загадчык кафедры педагогікі і піхалогіі.
Цішчанка В. Е. — загадчык кафедры аналізу гаспадарчай дзеянасці.

Лін Д. Р. — загадчык кафедры агульной фізиі.
Калмыкоў У. М. — загадчык кафедры філасофіі.

Качаткоў У. І. — намеснік старшыні Савета кафедр грамадскіх наукаў.

Арэшчанка У. Д. — загадчык кафедры эканомікі і сацыялогіі працы.

Семікоп А. Ф. — загадчык кафедры тэорыі і методыкі фізічнай культуры.

Лазько Р. Р. — загадчык кафедры ўсеагульной гісторыі.

Шаймуратаў Р. В. — прафесар кафедры вышэйшай матэматыкі.

Штэйнер І. Ф. — загадчык кафедры беларускай літаратуры.

Манахаў В. С. — загадчык кафедры алгебры і геаметрыі.

КАМІСІЯ ПА ГАСПАДАРЧАИ ДЗЕЙНАСЦІ І САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНЫХ ПЫТАННЯХ

Кармазін А. П. — прапраектар па кадрах і сацыяльна-бытавых пытаннях.

Навуменка П. М. — прапраектар па адміністрацыйно-гаспадарчай работе.

Калацільшчыкаў С. А. — прапраектар па капітальному будаўніцтву.

Курава І. А. — галоўны бухгалтар.

Малашчанка А. Т. — ст. наукоў-супрацоўнік НДС.

Пенязь У. А. — старшыня прафкома.

Навасельскі М. І. — старшыня прафкома студэнтаў.

Балога У. П. — рэдактар газеты «Гомельскі універсітэт».

Касцючэнка В. М. — загадчыца бібліятэкі.

Осіпава Т. І. — начальнік аддзела кадраў.

Дземуськоў А. Б. — начальнік ІВЦ.

СІЛ ХАПАЛА НА БОЛЬШАЕ

Чаргове пашыранае пасяджэнне праўлення спартыўнага клуба ўніверсітэта было прысвечана падвядзенню вынікаў яго работы і аналізу выступлення зборных каманд і спартсменаў ГДУ за 1990 год. Дакладны, старшыня спартклуба Д. М. Жаркоў, адзначыў, што адбыўся традыцыйная круглагадовая ўніверсіяды па 10 відах спорту і спартакіяда «Здароўе» сярод прафесарска-выкладчыкага саставу і супрацоўнікаў. Зборныя каманды ўніверсітэта прынялі ўдзел у абласні спартакіядзе па сямі відах спорту сярод студэнтаў ВНУ і навучэнцаў сярэдніх спецыяльных навучальных установ, у якой занялі агульную камандную першае месца.

У спартакіядзе спартклубаў ВНУ рэспублікі студэнты ГДУ ўдзельнічалі ў 21 відзе працьмы. Найбольшага поспеху дасягнулі баскетбалісты. Яны заваявалі званне чэмпіёнаў рэспублікі, а таксама прадстаўлялі Беларусь на Усесаюзнай спартакіядзе, дзе таксама выступілі паспяхова. У гэтым вядомае заслуга трэнераў В. І. Селіванава і Б. А. Царыкава.

Сярэбраны ўзнагароды на спартакіядзе спартклубаў ВНУ заваявалі зборныя каманды ўніверсітэта па бадміntonу, тэнсу, веславанні на байдарках і каное, бронзавыя — па шахматах.

За 1990 год ва ўніверсітэце падрыхтаваны адзін заслужаны майстар спорту, два — майстры спорту СССР міжнароднага класа і пяць майстроў спорту СССР. Сярод правафланговых ўніверсітэцкага спорту дакладчыкі называюць імёны весляроў А. Пліткіна, У. Мажайкі — адпаведна чэмпіён і бронзовага прызёра чэмпіянату свету па веславанні на байдарках і каное, іх таварышаў па камандзе і вучобе, майстра спорту міжнароднага класа А. Зуева, майстроў спорту С. Асколкава, А. Астравіка, бардоў — майстроў спорту А. Барабанава, Э.

Шакава, член аборнай каманды СССР па плаванню майстры спорту СССР міжнароднага класа А. Рудкоўскай і майстры спорту В. Коршыкавай.

Адначасова з поспехамі адзначаліся 1 пралікі. На асобныя спаборніцтвы зборныя каманды ўніверсітэта выязджалі не ў мацнейшых саставах. У прыватнасці, ніжэй сваіх магчымасцей выступілі спартсмены па акадэмічнаму веславанню і лёгкаатлеты на зімовым першынстве рэспубліканскай спартакіяды ВНУ. За гэта выказана на крытыку ў адрас кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту і яе трэнера I. Р. Трафімовіча. Намнога слабей, чым у папярэднія гады, выступілі ўніверсітэцкія футбалісты (трэнер У. І. Джыюеў).

Пры абмеркаванні даклада старшы трэнэр па акадэмічнаму веславанню А. П. Прывічыніч гаварыў аб складаных умовах для трэніровак, адсутнасці сучаснай спартыўнай формы наўгар для вядучых спартсменаў.

Аб выніках спартакіяды «Здароўе» гаварыў адказны за яе правядзенне ад спартклуба У. П. Астахаў. Ён адзначыў, што гэтая спартакіяды яшчэ не набыла сапраўднай масавасці.

А выкладчыкі і супрацоўнікі факультета фізічнай культуры наоуглі ухіляюцца ад удзела ў

Пра спартакіяду ў студэнцічных інтэрнатах расказаў член праўлення спартклуба студэнт IV курса факультета фізічнай культуры А. Біжуноў. На яго думку, яшчэ трэба вельмі многае зрабіць, каб фізкультуре і спорту сталі неад'емнай часткай жыцця кожнага студэнта, які жыве ў інтэрнаце. Асабліва гэта датычыцца інтэрната № 4, які знаходзіцца ў мікрараёне «Валатава».

На падагульняючай ноце працягала на пасяджэнні спартклуба выступленне намесніка старшыні ДФСТ прафсаюзаў А. Ц. Барысюка, які адзначыў, што ўніверсітэт мае значныя рэзервы для дасягнення ў падрыхтоўцы спартсменаў высокага класа і больш паспяховага выступлення іх на спаборніцтвах розных рангаў. Ужо цяпер трэба прайяўляць шмат клопату і старання, каб пад флагам зборнай каманды СССР на прадстаўчай Алімпіядзе ў Барселоне быў і спартсмены Гомельскага дзяржуніверсітата.

Б. ВАЛОДЗІН.

ВЯСЁЛЫ ПЕРАПЫНАК

«Вам патрэбны загадчык банка — прости ўкраінскі калгаснік?»

— «Ні ў якім разе!»
— «А калі ён зяць Буша?»
— «Дык гэта ж мяняе справу!..»

Таміла ПЕЛІХ

Едзе дзядзька, а насустрач яму — кум.
— Што вязеш?
Дзядзька яму на вуха:
— Авёс.
— А чаму па сакрэту гаварыш?

— Каб кабыла не пачула.
Уладзімір ФЕДАРЧУК,
Пераклад з украінскай мовы К. Усовіча.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЙНЫ УНІВЕРСІТЕТ

ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

АВЯУЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

— па кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту — старшага выкладчыка (2);
— па кафедры тэорыі і методыкі фізічнай культуры — старшага выкладчыка, выкладчыка (2);
— па кафедры фізывіхавання — старшага выкладчыка;
— па кафедры гісторыі СССР і БССР — асістэнта;
— па кафедры гімнастикі і французскай мовы — дацэнта;
— па кафедры аўтаматызаваных сістэм апрацоўкі інфармацый — дацэнта.

Тэрмін падачы заяў на конкурс — 1 месяц з дня апублікацыі паведамлення аб яго правядзенні.

Заявы і дакументы накіроўваць на адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

«Гомельскі ўніверсітэт» — газета Гомельскага гарадзянскага ўніверситета імя Ф. Скорины, Гомельская фабрика «Палесдрук»

Дзяржкамітэта БССР па друку, Гомель, Савецкая, 1.

ЭКРАН СТУДЕНЦКАЙ СПАРТАКІЯДЫ 1989—90 Г. Г.

Факультеты							Наст. тэніс
	Крос	Вясенны	зімовы	Мнагаб.	ГПА	Валей-	
асенны	весенны	зімовы	ГПА	бол	бол	бол	М
Фізічнай культуры	1	1	2	1	1	1	1
Фізічны	2	2	1	2	4	5	2
Эканамічны	6	4	3	4	1	3	1
Матэматычны	3	3	4	3	5	4	5
Філалагічны	4	6	5	6	2	8	4
Гісторычны	5	5	6	7	5	6	4
Біялагічны	7	7	5	6	5	6	5
Геалагічны	8	8	8	8	4	7	3
Футбол							
Шахматы							
Стральба							
Плаванне							
Барацьба кл.							
Гімнастыка							
Сума месцаў у 9 відах							
Агульнае месца ў спартакіядзе							

Фізічнай культуры	1	1	2	1	1	1	1	1	7	1	4	13	1					
Фізічны	2	2	1	2	4	5	2	1	2	2	5	1	14	2				
Эканамічны	6	4	3	4	1	3	3	5	2	3	1	1	3	22	3			
Матэматычны	3	3	4	3	5	4	2	1	4	4	5	2	2	6	24	4		
Філалагічны	4	6	5	6	2	8	5	6	8	4	4	4	46	7	5	2	40	6
Гісторычны	5	5	6	7	5	5	4	4	8	5	6	3	4	39	5	5	48	8

У спартакіядзе выкладчыкай 1 супрацоўнікай «Здароўе» у адпаведнасці з набранымі ачкамі факультеты ў турнірнай таб-

ліцы размясціліся ў наступным парадку: матэматычны, філалагічны, біялагічны, эканамічны, геалагічны, гісторычны, фізічны.

НА ВЯДУЧЫХ ПАЗІЦЫЯХ

Федэрацыя плавання БССР вызначыла дзесятку мацнейшых плыўоў па выніках іх выступленняў на ўсесаюзных і міжнародных спаборніцтвах у 1990 годзе 1 лепшых трэнераў рэспублікі па гэтаму віду спорту.

Спартсменам № 1 стаў 22-гадовы майстар спорту СССР міжнароднага класа чэмпіён СССР на дыстанцыях 1500 і 800 м вольным стылем Аляксандр Гайдукевіч з г. Гродна.

Другая пазіцыя ў 17-гадовай Алены Рудкоўскай, майстры спорту СССР міжнароднага класа, чэмпіёнкі СССР, уладальніцы Кубка СССР на дыстанцыі 100 м брасам.

Ганаровае пятае месца ў Волыгі Коршыкавай, майстры спорту СССР, сярэбранага прызёра краіны на дыстанцыях 100 і 200 м вольным стылем, пераможцы Кубка СССР у эстафетным плаванні 4×100 м вольным стылем.

Вользе, як і Алене — толькі 17. Абедзве яны вучанцы на першым курсе факультета фізічнай культуры нашага ўніверсітэта, трэніруючыца ў заслужанага трэнера Беларускай ССР Леаніда Яфімавіча Каўфмана, які прызнаны лепшым у распушліцы за 1990 год.

ПЕРААДОЛЕЛІ АПОШНІ «БАР'ЕР»

У г. Гродна праішло занальненне ад каманды Мінскага інстытута народнай гаспадаркі.

Слова старшаму трэнеру нашай каманды П. Саковічу:

— У сустрэчы з камандай інстытута народнай гаспадаркі мы ўступілі з лікам 4:5, але хачу запэўніць аматараў тэнісу і балельшчыкаў, што мы выступілі не мацнейшым саставам, так што ў фінале мы «разлічымся» з тымі, ад каго пацярпелі паражэнне.

У фінале, які адбудзеца вясной, за прызыўны месец спрэчкі павядуць, у асноўным, трэныры залежнасці народнай гаспадаркі, Беларускі інстытут фізкультуры і наш ўніверсітэт. А пакуль трэніроўкі і спаборніцтвы...

В. МАРЧАНКА,
наш наштатны
карэспандэнт.

ДЛЯ ЛЯЧЭННЯ і АДПАЧЫНКУ